

3 octombrie 2016

Dj2 nr. 409

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor
electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007

(nr.368 din 14.09.2016)

Direcția generală juridică a examinat, în mod prioritar, proiectul de lege sus-
menționat în conformitate cu art.54 din Regulamentul Parlamentului și Legea
privind actele legislative nr.780/2001 și expune următoarele considerente.

I. Observații de ordine general

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către
Guvern, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din
Regulamentul Parlamentului.

2. Potrivit notei informative, proiectul de lege a fost elaborat în conformitate
cu prevederile Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de
Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2014-2016, Foii de
parcurs pentru ameliorarea competitivității Republicii Moldova, Planului național
de armonizare a legislației pentru anul 2015.

3. Totodată, proiectul de lege prevede armonizarea legislației naționale în
domeniul comunicațiilor electronice la acquis-ul comunitar prin transpunerea
actelor comunitare în domeniul comunicațiilor electronice.

Reglementări privitoare la mecanismul armonizării legislației naționale cu
legislația comunitară se conțin în Legea nr. 780/2001, prevederi care au fost
introduse prin Legea nr. 168-XIV din 15.06.2006 pentru completarea și
modificarea unor acte legislative.

Întru executarea dispozițiilor Art. III din Legea nr. 168/2006, Guvernul a
adoptat Hotărîrea nr. 1345 din 24.11.2006 cu privire la armonizarea legislației
Republicii Moldova cu legislația comunitară.

În temeiul pct.16 din Hotărîrea Guvernului nr. 1345/2006, inițiatorii
proiectelor de acte normative care sînt supuse avizării obligatorii și transpun direct
norme comunitare în dreptul intern vor introduce în proiectul respectiv, după
partea introductivă, o mențiune din care să reiasă cu claritate actul comunitar care a
fost preluat.

Cu referire la părțile constitutive ale actului legislativ, potrivit art. 24 alin. (2)
lit. b) și c) și art. 26 alin. (1) din Legea nr. 780/2001, preambulul expune finalitățile

urmărite de Parlament prin adoptarea actului legislativ, iar clauza de adoptare stabilește temeiul legal de adoptare a actului legislativ și categoria lui.

În același timp, art. 30 lit. c) și d) din Legea nr. 780/2001 dispune că, dispozițiile finale și tranzitorii ale actului legislativ cuprind prevederi referitoare la compatibilitatea noilor reglementări cu cele ale legislației comunitare, precum și indicarea, după caz, a perioadei de punere în aplicare a normelor armonizate cu prevederile legislației comunitare.

Referindu-ne la proiectul de lege supus avizării, considerăm că, mențiunea privind transpunerea actelor comunitare urmează a fi plasată în preambulul legii supuse modificării, deoarece potrivit normelor tehnicii legislative orice modificare adusă legii supuse modificării face corp comun cu aceasta. Totodată, Legea comunicațiilor electronice nr.241/2007 necesită a fi completată cu un articol distinct în care se va indica, dacă legea supusă modificării este compatibilă sau parțial compatibilă cu actele comunitare supuse transpunerii. În cazul transpunerii parțiale, se vor menționa articolele din actele comunitare compatibile cu legea supusă modificării.

4. Este de menționat că, prin modificările și completările propuse, Legea 241/2007 va suferi modificări esențiale, astfel pentru a fi în conformitate cu art.41 din Legea 780/2001 care prevede că, în cazul în care actul a suferit modificarea a peste o treime de articole republicarea este obligatorie. Din aceste considerente sugerăm dispunerea republicării Legii nr.241/2007.

II. Observații de conținut

1. Potrivit art.24 alin.(2) din Legea nr.780/2001, preambulul precede clauza de adoptare. De aceea este necesar ca clauza de adoptare să fie expusă după preambul.

2. La pct.2:

- la noțiunea „acces”, sintagma „printre altele” se va exclude, în scopul enumerării exhaustive a elementelor acestei noțiuni;

- la noțiunea „acces partajat la bucla sau subbucla locală”, sintagma „cum ar fi” se va exclude, iar noțiunea urmează a fi revăzută redacțional;

- noțiunea „consimțământul persoanei vizate”, va fi revizuită în coroborare cu noțiunea „consimțământul subiectului datelor cu caracter personal” din Legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;

- la noțiunea „drept exclusiv” și „drept special” sintagma „orice act normativ, de reglementare sau administrativ” este necesar a fi substituită cu indicarea concretă a categoriei actului în baza căruia acest drept poate fi oferit, precum și concretizarea organului împuternicit cu această atribuție;

- la noțiunea „drept special” lit.b) sintagma „condiții substanțial echivalente” este ambiguă și neclară;

- noțiunea „retragerea licenței”, este deja definită în Legea nr.451/2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, astfel potrivit art.18 alin.(3) din Legea nr.780/2001, în cazul în care proiectul de act legislativ cuprinde prevederi din legislația în vigoare, acestea, de regulă, nu se reproduc, dar se face trimitere la ele.

3. La pct.3 considerăm că prevederile acestuia fac obiectul unui articol separat.

De asemenea în cazul în care se acceptă noul cuprins al alin.(5), rămîne nereglementată metoda de înregistrare, reînregistrare și comercializarea subdomeniilor în cadrul domeniului de nivel superior .md, care actualmente este prevăzut, că se efectuează conform Regulamentului cu privire la gestionarea numelor în domeniul de nivel superior .md, aprobat de autoritatea de reglementare.

4. La pct.6 alin.(1) lit.i¹) se va preciza denumirea regulamentului la care se face trimitere.

5. La pct.11, la alin.(1) referitor la trimiterea la Legea privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice, menționăm că, potrivit art.54 alin.(1) din Legea 780/2001, după adoptare, actului legislativ i se atribuie un număr, care devine numărul lui oficial și care ulterior este citat împreună cu acesta. Astfel, se va indica numărul legii la care se face trimitere.

Această obiecție este valabilă și pentru pct.16 alin.(15)

6. Pct.16, propune spre reglementare norme distincte privitoare la drepturile și obligațiile furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice sau de servicii de comunicații electronice, de aceea propunem divizarea conținutului acestuia în articole separate.

7. La pct.17:

- alin.(3⁵) sintagma „Condițiile speciale-tip de licență pentru dreptul de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio *pot* să prevadă”, necesită a fi revăzută, deoarece legea trebuie să conțină norme clare și concrete, astfel urmează a fi stipulate expres condițiile speciale-tip de licență;

- la alin.(10¹) este stabilit că, documentele necesare se anexează în copie sau original cu prezentarea originalelor pentru verificare, iar lit.b) prevede că licența de emisie sau autorizația de retransmisie se depune doar în copie, nu este clară această delimitare. Mai mult ca atât, potrivit art.10 alin.(2) lit.b) din Legea nr.451/2001 documentele suplimentare în conformitate cu prevederile actelor legislative ce reglementează activitatea licențiată pentru care se solicită licența, se depun în original (cu excepția cazului în care se utilizează serviciul e-licențiere) sau în copii, inclusiv pe suport electronic, cu prezentarea originalelor pentru verificare, cu excepția celor stabilite spre verificare prin procedura ghișeului unic;

- la alin.(10⁴) considerăm că, conținutul acestuia este discreționar și oferă Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologie Informațională dreptul interpretării și aplicării la propria latitudine a prevederilor acestuia. Astfel, sintagma „nu a prezentat nemotivat documentul” nespecificând motivele care ar putea fi, poate fi interpretată eronat și va crea probleme în aplicare;

Această obiecție este valabilă și pentru pct.18 alin.(1⁶);

- prevederile alin.(10⁶) – (10¹¹), sunt deja reglementate de dispozițiile Legii nr.451/2001 (art.10 și 11), astfel înserarea acestora în cuprinsul Legii nr.241/2007, prezintă o dublare;

- alin.(12²), prevede că, cuantumul taxei de licență se stabilește de către Guvern. Menționăm că, potrivit art.18 alin.(5) din Legea nr.451/2001 taxa pentru eliberarea licenței pentru genurile de activitate indicate la art.8 alin.(1) lit.b) pct.33)-33³), lit.c) pct.34)-38), lit.e) pct.42) și lit.f) pct.44) se stabilește prin legile care reglementează genul respectiv de activitate licențiat.

8. La pct.18 alin.(1³), menționăm că nu este clară prevederea privind stabilirea termenului de 15 zile pentru adoptarea deciziei privind eliberarea licenței de utilizare a resurselor de numerotare, luând în considerație că potrivit art.23 alin.(10³) din Legea nr.451/2001, pentru luarea deciziei privind eliberarea licenței pentru dreptul de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio este stabilit termenul de 30 de zile.

9. La pct.19 alin.(2) se va concretiza denumirea regulamentului la care se face trimitere.

10. La pct.21 alin.(3¹) pentru a evita interpretări greșite, se va revedea din punct de vedere redacțional sintagma „respectarea obiectivelor avute în vedere la acordarea inițială a dreptului”.

11. La pct.22 art.30¹ alin.(4)lit.f) prevede că, în cazul neutilizării mai mult de 12 luni a drepturilor conferite prin licență în scopul pentru care acestea au fost acordate, autorizația generală sau licența își pierde valabilitatea. Considerăm că, această completare necesită a fi revizuită prin prisma alin.(6) art.11 din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr.235/2006, care stipulează că „în cazul în care, după obținerea documentului oficial prin care se permite inițierea și/sau desfășurarea unei afaceri, autoritatea administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control constată neîndeplinirea unor condiții importante prevăzute pentru eliberarea licenței/autorizației, nu va putea anula documentul, ci va notifica titularului, în cel mult 3 luni de la data expirării termenului legal pentru emiterea licenței/autorizației, neregularitățile constatate, modul de remediere a tuturor deficiențelor identificate, termenul în care titularul trebuie să respecte această obligație și care nu poate fi mai mic de 30 de zile”. Astfel, considerăm că titularul licenței poate să piardă doar dreptul conferit prin licență dar nu și licența. De asemenea este necesar a se stabili procedura prin care se va constata acest fapt.

În acest sens menționat că, în Hotărîrea Curții Constituționale nr.15 din 13 septembrie 2011 Curtea a reținut că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, licența de a desfășura o anumită activitate a fost în mod constant considerată un “bun” în sensul articolului 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană, în măsura în care oferă persoanelor vizate un drept asupra unui interes material și aceasta indiferent de faptul dacă actul este de natură administrativă. De asemenea, în Hotărîrea nr.17 din 6 decembrie 2012 Curtea Constituțională a statuat că, interesele asociate exploatării unei licențe constituie interese patrimoniale protejate de articolul 46 din Constituție și articolul 1 din Protocolul nr.1 la Convenție. Iar în pct.36 din aceeași hotărîre Curtea Constituțională reține că, așa cum a susținut și anterior, retragerea unei licențe de exploatare a unei afaceri este o ingerință în dreptul la respectarea bunurilor, garantat de articolul 1 din Protocolul nr.1 la Convenție.

12. La pct.27 art.34² alin.(7) considerăm oportun menționarea expresă a periodicității revizuirii de către Agenție a necesității restricțiilor prevăzute la alin.(2) și (4) ale aceluiași articol.

13. La pct.34 art.52¹, alin.(1) urmează a fi revizuit din punct de vedere redacțional, deoarece cuprinsul acestui alineat nu corespunde regulilor tehnicii legislative prevăzute la art.19 din Legea nr.780/2001.

14. La pct.40 alin.(3³) sintagma „dacă consideră oportun”, oferă Agenției posibilitatea de a stabili necesitatea promovării autoreglementării la propria latitudine, fără a fi stabilit criteriile pentru stabilirea necesității promovării măsurilor de autoreglementare.

15. La pct.41 alin.(1) considerăm oportun a se indica persoanele interesate.

La alin.(1¹) sintagma „printre altele” se va exclude.

16. La pct.41 dispoziția art.60¹ se va reformula, specificând expres drept obligație a Agenției stabilirea cerințelor care trebuie respectate.

17. La pct.43:

- art.62² alin.(3), prevede că Centrul pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal poate verifica măsurile luate de furnizori privind nivelul de securitate. Însă, proiectul de lege nu conține prevederi care să reglementeze procedura și periodicitatea acestei verificări;

- la art.62³ alin.(4), este necesar a se concretiza sintagma „procedurilor juridice comerciale” deoarece această noțiune nu este utilizată în legislația în vigoare;

- la art.62⁸ alin.(3) prevede că sînt permise derogări de în condițiile stabilite de Organul de control cu consultarea Agenției. P

18. La pct.46 alin.(5¹) sintagma „dispozițiile naționale” necesită a fi revizuită în scopul substituirii acesteia cu sintagma „legislației în vigoare”.

19. La pct.48 sintagma „persoana juridică distinctă controlată, direct sau indirect de un alt proprietar” necesită a fi reformulată, deoarece este improprie stilului juridic.

20. În întreg cuprinsul proiectului de lege urmează a se revizui utilizarea sintagmei „Agenția poate” spre exemplu „poate respinge”, „poate decide”, „poate prevedea”, „poate adopta”. Deoarece aceasta oferă Agenției posibilitatea îndeplinirii obligațiilor la propria voință (pct.14 art.20² alin.(1) și (2), pct. 13 art.23 alin.(3⁶) și alin.(4), pct.18 art.25 alin.(1¹⁴), pct. 21 art.29 alin.(1⁷) și (3¹), pct.22 art.29² alin.(1), pct.27 art.34² alin.(2), pct.34 art.52¹ alin.(1), pct.40 art.59 alin.(3¹), pct.43 art.62² alin.(3), pct.51 art.71 alin.(2)).

Concluzionînd cele expuse, considerăm că proiectul de lege necesită a fi revizuit prin prisma obiecțiilor invocate, iar oportunitatea adoptării ține de prerogativa Parlamentului.

Șef direcție generală
Ion Creangă